

Plan mot diskriminering och kränkande behandling Hemgårdens förskola 2022-05-18

Vår grundverksamhet har sin utgångspunkt ur Läroplanen för förskolan, Skollagen samt Diskrimineringslagen. Grundverksamheten utgår från kapitel 1 i Läroplan för förskolan, förskolans värdegrund och uppdrag samt kapitel 2.1 som anger normer och värden. Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar vilket genomsyrar verksamhetens grundverksamhet. Varje del av grundverksamheten är kopplad till kap. 2:2 i Läroplanen för förskolan, som anger de mål som förskolan ska sträva efter mot barns utveckling och lärande.

Förskolans uppdrag enligt Diskrimineringslag (2008:567)

Förskolan ska ha ett främjande och förebyggande arbete för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Samt trakasserier och sexuella trakasserier, eller repressalier (besträffning) eller andra hinder för enskildas rättigheter eller möjligheter.

I den grundverksamhet som finns skriven för förskolan har under varje rubrik undersökts och analyserats ovan nämnda diskrimineringsgrunder. I arbetet med detta har vi funnit att det förebyggande arbetet kring diskrimineringsgrunderna är beroende av vilket förhållningssätt vi väljer att ha mot barn, vårdnadshavare och varandra på arbetsplatsen. Förskolans pedagoger arbetar i direkt närhet till barnen och kan på så sätt fånga upp det barnen intresserar sig för samt det barnen samtalar om och vara en god förebild i barnens sociala samspel mellan varandra. De aktiva åtgärderna att främja och förebygga arbetet för att motverka diskriminering och kränkande behandling samt att verka för lika rättigheter och möjligheter sker hela dagen i förskolan genom den ständiga dialogen och pedagogernas närhet till barnen.

Pedagogerna på förskolan undersöker årligen samt löpande både inne- och utemiljön på förskolan genom t ex dokumentationer, observationer och pedagogiska dokumentationer för att analysera och förebygga barnens sociala arena så att detta ska vara en trygg miljö att på bästa sätt kunna utvecklas i för varje barn.

Förskolans grundverksamhet följs kontinuerligt upp under verksamhetsåret vilket innebär att även arbetet för att *motverka diskriminering och kränkande behandling samt lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder utvärderas löpande.*

Finner man något som måste *åtgärdas* görs det löpande och kontinuerligt under året för att en utvärdering ska kunna ske i slutet av verksamhetsåret. Tillfällen för det kontinuerliga arbetet med ett *främjande och förebyggande* arbetet utifrån diskrimineringslagens skrivning sker i den dagliga verksamheten samt vid handledning varannan vecka.

Ansvariga för arbetet: alla pedagoger som arbetar på avdelningen, specialpedagog, pedagogista, biträdande rektor samt rektor.

Ansvariga för utvärdering av grundverksamheten: alla pedagoger som arbetar på avdelningen, specialpedagog, pedagogista, biträdande rektor samt rektor.

Fördjupande text för arbetet med förskolans grundverksamhet.

Förskolans läroplan skriver tydligt fram det fostransuppdrag som finns i förskolans utbildning. Då fostransuppdraget är en del av förskolans arbete för barnets utveckling är det viktigt att det sker i för barnen konkreta situationer, för att detta ska vara möjligt är pedagogens närvaro och förhållningssätt avgörande för att barnet ska få möjlighet att utveckla de förmågor som läroplanen beskriver nedan.

Förskolans uppdrag kring läroplanens skrivningar sker under hela dagen i utbildningen och för att främja pedagogernas möjlighet att möta barnen i alla situationer under dagen på ett sätt som svarar mot läroplanens viljeinriktning, skriver pedagogerna på varje avdelning en grundverksamhet som täcker förskolans rutinsituationer samt anger riktning för det förhållningssätt som ska råda på förskolan. Även den struktur som förskolan har utarbetat som t ex anger positioner för pedagogerna under dagen är viktig då vi har identifierat vuxnas närhet som en viktig faktor i arbetet med fostransuppdraget för att möta barnen i händelser som sker här och nu och ge dem vägledning i det som sker.

Grundverksamheten ska utgå från det uppdrag som förskolans läroplan anger, den ska regelbundet analyseras och revideras samt vara känd för alla som verkar i förskolan samt för vårdnadshavare.

Texten nedan är hämtad ut förskolans läroplan (Lpfö 20) och i dessa urklippta delar finns det som är skrivet och som går att hänvisa till det fostransuppdrag som ska ge barnet förutsättningar att utveckla de demokratiska värderingarna, barnets rättigheter samt ge barnet förutsättningar att skapa goda relationer med andra barn samt med vuxna.

Beskriv i er grundverksamhet hur ni tex gör i hallen. Exempel: vid utgång vistas 4 barn och en pedagog i hallen, detta för att barnen ska få möjlighet.... Men även för att gynna dialoger samt uppfatta barns förhållningssätt till varandra, hur ni skapar möjligheter för att vägleda barnen till goda relationer. Beskriv hur ni delar er så att det finns en vuxennärvaro i grundverksamhetens alla situationer och varför ni gör så.

1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Grundläggande värden

Förskolan ingår i skolväsendet och vilar på demokratins grund. Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor. Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.

Förskolan ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor.

Förhållningssättet hos alla som verkar i förskolan, och deras sätt att agera och tala om något, påverkar barnens förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Därför är alla som verkar i förskolan viktiga som förebilder.

Genom en aktiv närvaro är det möjligt att stödja kommunikationen mellan barnen samt förebygga och hantera konflikter.

Förskolan ska erbjuda barnen en trygg omsorg och har en viktig roll för att bidra till att grundlägga barnens trygghet och självkänsla. Utbildningen ska präglas av omsorg om barnets välbefinnande och trygghet.

2.1 Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och
- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.

Riktlinjer

Förskollärare ska ansvara för att

- barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde,
- tillämpa ett demokratiskt arbetssätt där barnen aktivt deltar,
- aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgade perspektiv och val oavsett könstillhörighet, och
- utveckla normer och förhållningssätt för arbetet och samvaron i barngruppen.

Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att skapa ett demokratiskt klimat, där barnen får möjlighet att känna samhörighet och utveckla ansvar och solidaritet,
- samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,
- medvetet och aktivt arbeta med jämställdhet,
- stimulera barnens samspel samt hjälpa och stödja dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra,
- uppmärksamma och problematisera etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- uppmärksamma barnen på att människor kan ha olika värderingar som styr deras uppfattningar och handlingar och samtidigt förankra de grundläggandena värdena, och
- samarbeta med vårdnadshavare, samt diskutera regler och förhållningssätt i förskolan med vårdnadshavare, för att främja barnets utveckling till en ansvarskännande människa och samhällsmedlem

2.2 Omsorg, utveckling och lärande

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,

- självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära,
- förmåga att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler,

Riktlinjer -

- får goda förutsättningar att bygga upp tillitsfulla relationer och känna sig trygga i gruppen

2.3 Barns delaktighet och inflytande

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Mål

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla

- intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,
- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, och
- förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.

Riktlinjer

främja barnens förmåga att ta ansvar för sig själva och för samvaron i barngruppen